

Ildrød Pigeon.

Littr. o. Syn.: Bredsted, Håndbog, Nr. 56: Mørkerød Pigeon. — »Haven« 1906, S. 39: Ildrød Pigeon.

Hjem og Historie: Bredsted antager og prøver på at bevise, at Ildrød Pigeon er samme Sort som **Pigeon** eller **Pigeonnet Jerusalem**. Jeg er ikke i Tvivl om, at denne Påstand er aldeles urigtig, og at Bredsted her forveksler Sorten med det ældgamle **Jerusalemsæble**. som tidligere dyrkedes meget her i Landet, navnlig på Fyn og i Præstø Amt og endnu træffes i mange ældre Haver.

I den ikke så lille fremmede pomologiske Litteratur, der står til min Rådighed, er Pigeonnet Jerusalem altid synonym med den almindelige **Rød Vinter Pigeon**. Jeg har flere Gange sendt Ildrød P. til de dygtigste og mest fremragende tyske Pomologer, men ingen har kendt eller genkendt den. Hvad den nu afdøde franske Pomolog André Leroy i Angers omtaler som Pigeonnet Jerusalem er langt snarere vort gamle Jerusalemsæble.

Jeg tror, at vi kommer Sandheden meget nærmere, når vi med afdøde Planteskoleejer, H. Mathiesen i Korsør antager I. P. for en dansk Frøfrugt, noget, der da også synes at fremgå tilstrækkelig tydeligt af det Brev, som Bredsted meddeler i sin Håndbog S. 202 fra en af de nulevende *Indehavere* af Korsør Planteskole. Heri hedder det, at Kviste kom til Planteskolen 1870 fra Hans Olsen i Ormslev ved Korsør, og at hans Træ da var omtrent 50 År gammelt. Dette Træ var podet, men »Hans Olsen påstod, at han selv havde podet Træet med Kviste fra et, som han formodede, rodægte Træ (?) fra hans Faders Have i Fyen; hvor Faderen boede, vides ikke.« Det ?, som Bredsted her har puttet ind, gør ikke Afgørelsen mere usikker, thi hverken han eller nogen anden har ringeste Spor af Ret til at tvivle om Hans Olsens Pålidelighed.

Det Jerusalemsæble, som Bredsted har truffet på fynske Udstillinger, kan næppe have været den omstridte Sort, thi i så Fald skulde der i fynske Haver findes flere Sorter Jerusalemsæbler, hvilket næppe er sandsynligt, da det gamle Æble af dette Navn er velkendt på Øen under sit rette Navn. Jerusalemsæblet kan meget ofte antage en ualmindelig stærk, kraftig rød Farve, især på ældre Træer, og dette kan godt have givet Anledning til Fejltagelsen fra Bredsteds Side.

Det er en kendt Sag, at Pigeonerne hører til den Afdeling af Æbler, der lettest lader sig reproducere nogenlunde ægte af Frø, og mange er de Pigeonvarieteter, som findes her i Landet, og som med temmelig Sikkerhed lader sig føre tilbage til Rød eller Hvid Vinterpigeon som Moderfrugt, hvorfor skulde det samme så ikke også kunne være Tilfældet med Ildrød P., der dog står den gamle langt nærmere end f. Eks. Broholmsæblet, om hvilket Br. dog antager, at det kan nedstamme fra denne Sort.

Bredsted har ændret »Ildrød« til »Mørkerød«, noget, der i og for sig kunde være berettiget, da dette Tillægsord passer bedre til Frugtens Farve, men på den anden Side strider dette mod den pomologiske Grundregel, at det oprindelige Navn på en Frugt bør respekteres og bibeholdes, og da Korsør Planteskole, hvis Grundlægger og første Indehaver har givet Sorten Navn, stadig benytter og holder fast ved Udtrykket »Ildrød«, så er dette også bibeholdt her og forméntlign med god Grund.

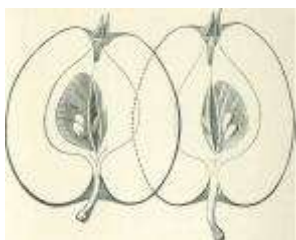

Fig. 174. Ildrød Pigeon.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse og Form: Æblet er ca. 55—57 mm bredt og 59—62 mm højt, men Formen varierer, er snart rundt ægformet, snart mere afstumpet kegleformet, den mere runde turde være den

almindeligste. — Bæger: lukket, Bladene temmelig brede, lange, uldede, bøjer lidt indad, står lige op; Hulen flad, snæver, Ribber små, ofte lidt bulede, taber sig hurtigt, Tværnsnit rundt. — Stilk: kortere og da tykkere, ofte kødfuld, eller længere og tyndere, grøn med mørk rød Solside, håret; Hulen middeldyb til flad, middelvid med gulbrun Strålerust. — Hud: den lysegule Grundfarve ses ikke meget, aldrig ren, hele Frugten er dækket af et mat mørkt kirsebærrødt, ofte med ubetydelige Striber, der dog heller ikke altid ses; Punkter fine med smal lysere Hov; på Træet med blålig Dug som hos alle Pigeoner. — Kærnehus: forholdsvis stort, Aksen lang, middelvid. Rum store, svagt tilspidsede afrundede opad, but tilspidsede nedad, Vægge glatte eller lidt sprængte, Kærner middelstore, skarpt tilspidsede, violettbrune, ofte indtil 4 i hvert Rum; fire Rum forekommer ikke sjældent. — Bægerrør: en tragtagtig Kegle eller ren Tragt med tilspidsede Kanal, Tråde højtstillede, Griffel kortkløvet, håret i Delingsstedet. — Kød: hvidt, undertiden lidt rødligt næst Bægeret, saftigt, af sød god Pigeonsmag; adskiller sig ikke kendeligt fra Rød Vinter P. — Modningstid: Vinter.—Værd: fin Bordfrugt, let sælgelig.

Træet er hårdført og vokser forholdsvis kraftigt, det synes at være langt mere sundt, end Tilfældet er med Rød V. P., det opnår en god Middelstørrelse og viser aldrig Tegn til Sygelighed. Det trives godt på Dværgrod, og Frugten bliver da stærkere farvet end på Halvstammer. I gode Frugtår må Frugten udtyndes stærkt. Altid skal den plukkes sent. — Årsskud: talrige, knæede, olivenbrune og rød? brune, dunede, gule Barkporer. — Bladknopper: kegle? formede, butte, store, tæt dunede. — Blade: ovale med kort Spids, fint savtakke, Stilke lange, tykke, røde, dunede. — Frugtknopper: langt kegleformede, dunede, lidt åbne som hos alle Pigeoner.

Fra Thurebyholm har jeg i sin Tid modtaget en **Pigeon double**, der står foreliggende meget nær; Navnet findes ikke i pomologisk Litteratur.

Matthiesen 1913. II: 33

Basnæs Pigeon.

Hjem: Frugten har jeg modtaget fra Gartner Folmer Madsen, dengang Medhjælper i Basnæs Have. Han skriver, at Træet er hjemmehørende her, står fortrykt og er ikke ret stort.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse og Form: lille, 57 mm bred, 50—52 mm høj, snart udpræget smal, afstumpet Kegleform, snart bredere, Bug nær hen mod Stilken, den ene Side oftest lidt stærkere udviklet. — Bæger: stort, åbent eller halvåbent, Bladene brede, butte, tæt og fint uldede, bøjer indad, krøller Spidserne udad, er adskilte ved Grunden; Hulen godt middeldyb, vid, Ribber små på og indenfor Randen, bredere og mere fremtrædende ned over Frugten lige til Stilhulen, Biribber fine skarpe Rynker; Tværnsnit kantet. — Stilk: 2-2½ Cmtr. lang, kraftig, lidt krum, rødbrun, fint dunet; Hulen middeldyb, vid, kun med Spor af fin Strålerust. — Hud: hvidlig gul med svagt grønt Skær, rødt træffes ikke, derimod flade Rustvorter; Punkter få, lysebrune, ses næsten ikke. Kraftig Lugt. — Kærnehus: løgformet, lille, Aksen kort, middelvid. Rum små, svagt afrundede opad, rundt tilspidsede nedad, rummelige, Vægge glatte, åbner sig spatelformigt; Kærner rundt ægformede, trinde, kaffebrune, 2—3 i hvert Rum. — Bægerrør: en Tragt med smal Kanal, Tråde højtstillede. Griffel halvkløvet, tæt hvidfiltet på den sammenvoksede Del. — Kød: snehvidt, tæt, dog skørt, saftigt, af kraftig sød Pigeonsmag. — Modningstid: November—December eller noget længere. — Værd: er en fortrinlig, fin og god, hvid Pigeon.

Fig. 171. Basnæs Pigeon.

Om *Træets* Størrelse se ovenfor. — Årsskud: lange, knæede, olivenbrune, tæt dunede, med få Barkporer. — Bladknopper: brede, kegleformede, flade, tilliggende, dunede. — Blade: langt ægformede, rundt savtakke, Stilke kraftige, middellange, rødlig ved Grunden, tæt dunede. — Frugtknopper: store, kegleformede, mørkebrune, hvidhårede.

Guldgul Sommerpigeon.

Littr.: Wøldikes Optegnelser, S. 75.

Hjem: Denne gode Sommerpigeon fandt Wøldike 1870 i Nørholm Skoles Have ved Nibe. Sorten findes muligvis endnu i Kværndrup Præstegårds Have, da W. satte den højt og havde et Træ af den i sin sidste Have. Mit Træ gik tabt med Skolehaven.

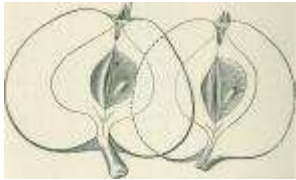

Fig. 172. Guldgul Sommerpigeon.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse og Form: lille, ca. 65 mm bred, 50 mm høj i almindelig god Udvikling, ofte dog lidt mindre, kegleformet med Bugen nær Stilken og herfra flad Runding mod denne, mere spidst tilløbende mod Bægeret; den ene Halvdel oftere stærkere udviklet—Bæger: lille, lukket, Bladene lange, brede, grønne, lidt hårede; Hulen en flad Skål, ofte ingen, omgivet af små uregelmæssige Rynker og Perler; Tværnsnit omtrent rundt. — Stilk: tyk, gulgrøn, kødfuld, er ofte helt dækket af en kødfuld Snabel; Hulen flad, vid, glat eller med lidt fin grå Rust. — Hud: voksgul med mørk guldgul Solside, der også kan have en tynd orangerød Flamme; Punkter spredte, på Solsiden store, ofte med rød Hov; brungrå Rustfigurer træffes på Solsiden og omkring Bægeret; en fin, skarp Søm findes ofte fra Bægeret til Bugen. — Kærnehus: ovalt, Aksen næppe middels vid, Rum udrandet tilspidsede opad, tilspidsede nedad, Kærner lange, butte, kastaniebrune. — Bægerrør: en Trag, Tråde højtstillede, Griffel halvkløvet, fint håret. — Kød: snehvidt fint, lidt løst, af fin, god, sød Pigeonsmag. — Modningstid: sidste Halvdel af August, første Halvdel af September. — Værd: meget god Sommerbordfrugt.

Herfølge Pigeon.

Hjem: Denne meget smukke Pigeonvarietet fandt jeg 1885 i Gårdmand Hans Jensens Have, Herfølge Mark ved Køge, hvor den er kommen frem af Frø. Der mentes på Stedet, at den var Barn af Rød Vinter Pigeon, meget tyder dog på, at Moderen snarere har været Hvid Vinter Pigeon. Træet var den Gang ca. 20 År gammelt, meget sundt og af kraftig Vækst, så her synes at foreligge en god Afløser for de nævnte gamle Sorter, som altid under almindelige Forhold er mere eller mindre sygelige.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse: som Pigeon stor, i normal Udvikling ca. 60 mm bred og høj, måske lidt lavere end høj. — Form: rund Pigeonform eller rund Ægform. Bug lidt under Midten, begge Halvdele éns udviklede. — Bæger: lille, halvåbent. Bladene fint uldede; Hulen middelvid, middeldyb, meget ofte ingen, kranset af ubetydelige små Ribber; Tværnsnit rundt. — Hud: fin, den matgule Grundfarve ses næsten ikke ren, idet hele Frugten omtrent er dækket af et glimrende smukt, mørkt rosenrødt, fuldt af smalle og brede, korte og lange, ofte sammenløbende Striber; Punkter fine med bred Hov, ses kun på Stilkpartiet. — Kærnehus: lille, svagt betegnet, Aksen middelvid, kort, Rum but tilspidsede ved begge Ender, ofte smalle, Kærner talrige, trinde, korte, fint tilspidsede, violetbrune. — Bæger" rør: en Trag med lang Kanal, Tråde meget højtstillede, Griffel dybtkløvet, fint håret. — Kød: hvidt, saftigt, på det nærmeste af Smag Som hos den almindelige Rød Vinter

Pigeon. — Modningstid: Vinter. — Værd: udmærket smuk og god Bordfrugt.

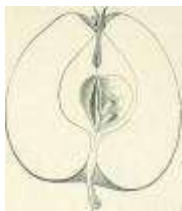

Fig. 173. Herfølge Pigeon.

Om *Træet* se ovenfor. Årsskud og Blade stærkt hviddunede.

Matthiesen 1913. II: 40

Jysk hvid Pigeon.

Hjem: Sorten synes at være særlig jysk. Jeg traf den første Gang på Udstillingen i Horsens 1900 i næsten alle jyske Samlinger og senere altid på jyske Udstillinger. Frugten passer ikke til nogen mig bekendt Hvid Pigeon. Navnet har jeg givet den til Adskillelse fra andre Hvide Pigeoner.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse og Form: forholdsvis stor, 60—61 mm bred, 55—58 mm høj, afplattet rund, Bugen på Midten og herfra éns rundende mod begge de platte Ender. — Bæger: lille, åbent eller halvåbent, Blade brede, grønne, dunede, støder næppe sammen ved Grunden; Hulen en flad Skål med små Ujævnheder, Tværsnit rundt. — Stilk: kort, ret kraftig, grøn glat; Hulen meget flad, vid uden Rust. — Hud: lysegul, Solsiden mere mørk guldgul, Punkter mørkebrune, meget store med klar Hov, spredte; rødt træffes aldrig. — Kærnehus: lille, Aksen snæver, Rum små, afrundede opad, rundt tilspidsede nedad, åbner sig spatelformigt, to store Kærner i hvert. — Bægerrør: en Tragt med lang, vid Kanal, Tråde højtstillede. Griffel $\frac{2}{3}$ kløvet, håret på den sammenvoksede Del. — Kød: snehvidt, skørt, saftigt, af mild, sød vinagtig Smag med svag Pigeonaroma. — Modningstid: November—December, har her været forbi med Året — Værd: god Bordfrugt med mildere Smag ene de fleste Pigeoner.

Fig. 175. Jysk hvid Pigeon.

Matthiesen 1913. II:

Knabstrup Pigeon.

Littr. o. Syn.: Gartner-Tidende 1910, S. 86.

Hjem: Denne tidligmodne Pigeon fandt jeg på en af mine Rejser for Det kgl. danske Haveselskab i Holbæk Amt 1884 i Husmand Hans Larsens Have i Bankehusene ved Knabstrup Hovedgård. Træet, som stod på et Gærde, hvor det var udsat for alle Vinde, blev den Gang anslået til at være ca. 100 År gammelt, og det var aldrig bleven

podet. Det var stort og havde en høj, tæt Krone, som aldrig havde været beskåret eller udtyndet. 1888 faldt det i en Efterårsstorm. Frugterne fra Modertræet var meget små, men smagte godt og havde en fin Pigeonsmag. Dette foranledigede mig til at prøve Sorten nærmere, og det viste sig hurtigt, at Frugter fra yngre Træer blev større og fik en tilstrækkelig god Udvikling; unge Podninger fra 1885 bar allerede 1888.

Beskrivelse af Frugten:— Størrelse: i god Udvikling fra unge Træer bliver Frugten 70 mm bred, 60—62 mm høj, medens den fra Modertræet kun var 44 mm bred og 42 mm høj. — Form: rundt eller afstumpet kegleformet, Bug på eller lidt under Midten, herfra smuk Runding mod Stilken, lidt stærkere aftagende mod Bægeret og her lidt afstumpet; den ene Halvdel er altid stærkere udviklet. — Bæger: halv-eller helt lukket, Blade lange, but tilspidsede, grønne, dunede, bøjer indad, slår Spidserne udad; Hulen flad, omgivet af små fine, rynkeagtige Ribber, som dog løber lidt bredere ned over Frugten til Bugen, hvor de forsvinder; Tværnsnit omtrent rundt. — Stilk: 10—20 mm lang, kraftig, ikke sjældent med Knopper, fint uldet; Hulen vid, dyb, kun med lidt Rust i Bunden; undertiden træffes en lille Svulst, og da er Stilken tyk og kødfuld. — Hud: hvidlig gul med grønt Skær og mat pigeonrødt på Solsiden i brede, lysere og mørkere Striber; Punkter meget store, grå, ofte trekantede, talrige, med smal, klar Hov. — Kærnehus: løgformet, Aksen smal, Rum store, brede, udrandet tilspidsede opad, but tilspidsede nedad, Vægge ofte lidt sprængte, Kærner små, lysebrune, smalle, skarpt tilspidsede. — Bægerrør: en Tragt, Tråde højtstillede, Griffel kortkløvet, stærkt hvidfiltet over Delingsstedet. — Kød: snehvidt, undertiden lidt rødligt næst Bægeret, fint, af sød, stærkt fremtrædende Pigeonsmag. — Modningstid: Frugten modner først i Oktober og holder sig ved fuld Saft til henad Jul. — Værd: meget god Bordfrugt. Fra Wøldikes Pigeon adskiller denne sig ved ikke hverken at være så stor eller så smuk, men derimod ved at have en kraftigere Pigeonsmag.

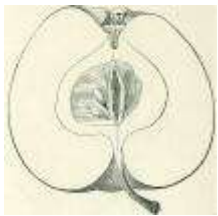

Fig. 176. Knabstrup Pigeon.

Træet er hårdført og sundt, bærer tidligt og rigt, ligesom Sorten passer godt både for Halvstamme og for Dværgtræ. — Årsskud: kraftige, udstående, lange, lyst grålig gulbrune med rødlig Solside, nogen Sølvhud, fint dunede og med fine, lange, gulhvide Barkporer. — Bladknopper: korte, spidse, tilliggende, Knopskæl brune, dunede.— Frugtknopper: ægformede, de stærkt hviduldede Knopskæl slutter ikke. — Blade: ægformede, lyst grønne, fint savtakke, middels store, dunede på Undersiden; omkring Frugtknopperne er Bladene store, eliptiske eller omvendt ægformede.

Matthiesen 1913. II: 44

Langelands hvid Pigeon.

Littr.: Wøld., S. 481.

Hjem: Sorten menes at være hjemmehørende på Nord-Langeland. Wøldike var dog af en anden Mening, idet han fandt, at Borre Kærneæble var af samme Sort. Hvad der nu er rigtigt, er vanskeligt at afgøre.

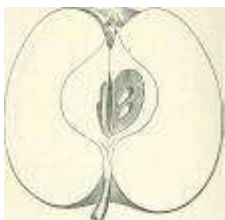

Fig. 177. Langelands hvid Pigeon.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse og Form: som Pigeon stor, 73 mm bred, 67 mm høj, i god Udvikling, næsten kort valseformet, eller bredt afstumpet kegleformet. Bug under Midten, begge Halvdele ligestore. — Bæger: lukket, Bladene fildede, bøjer indad; er adskilte ved Grunden; Hulen middeldyb, vid, Ribber store, flade, spores helt ned over Frugten, Tværnsnit svagt kantet. — Stilk: kort, tynd, brun, Hulen middeldyb, middelvid med lidt lysebrun Rust og ofte med en lille Svulst. — Hud: glat, fin, næsten hvid eller lyst strågul; Punkter store, talrige, mørkebrune med smal klar Hov; solbeskinnede Frugter kan have lidt rødt og Punkterne har her en rød Hov. — Kærnehus: lille, Aksen snæver, Rum stærkt afrundede opad, rundt tilspidsede nedad, Kærner talrige, trinde, blankbrune. — Bægerrør: en tragtartig Kegle, Tråde midtstillede. Griffel 2/3 kløvet, håret over Delingsstedet. — Kød: når det opnår fuld Udvikling godt, hvidt, fast, saftigt med god sød Pigeonsmag. — Modningstid: December — langt hen på Vinteren. — Værd: i god Udvikling god Bordfrugt, altid første Klasses Tørrefrugt. Frugter fra Langeland har altid været gode. I de mange År, jeg har dyrket Sorten, er Kødet bleven sejt og uspiseligt, men var fortrinligt til Tørring.

Træet er meget rigtbærende, men synes at stille Fordringer.

Matthiesen 1913. II: 45

Roms Pigeon.

Hjem og Historie: Det formentlige Modertræ er meget gammelt, det står i Dronninge-Møllens Have ved Udløbet af Esrom Kanal, kun 2—300 Alen fra Havet. Podested har ikke været til at opdage. Helst havde jeg givet Frugten Navn efter Stedet, men da Navnet så var bleven længere end ønskeligt, har jeg opkaldt den efter en tidligere Ejer af Møllen, som hægede meget om Træet og interesserede sig stærkt for Frugten og Træets Bevarelse.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse og Form: Frugten er lille, ca. 50 mm bred, 52 mm høj, men den vil sikkert blive større på unge Træer. Formen er omtrent valseformet med Bugen på eller lidt over Midten, den ene Side kraftigere udviklet. — Bæger: lukket, Bladene brede, lange med kort fin Spids, stærkt meledede; Hulen er en flad Skål med små, uligestore Ribber, som kanter Tværnsnittet. — Stilk: lang, tynd, træet, brunlig, håret; Hulen middeidyb, vid med lidt grå Rust, enkeltvis med en lille Svulst.— Hud: hvidlig gul, Solsiden og ofte næsten hele Frugten er sribet og stænket af et skinnende rosenrødt, som på solbeskinnede Frugter kan dække helt; Punkter fine, brune med bred Hov, så Solsiden får et forelleagtigt Udseende; på Skyggesiden ses ingen Hov. På Træet blålig Dug.— Kærnehus: svagt betegnet, eliptisk. Aksen smal, Rum udrandet eller but tilspidsede opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge svagt sprængte, Kærner ægformede, lyssebrune; er ofte firdelt. — Bægerrør: en lille Tragt, Tråde højtstillede, Griffel dybtkløvet, fint håret på den sammenvoksede **Del**. — Kød: hvidt, sødt vinagtigt med god Pigeonaroma. — Modningstid: November—December eller længere

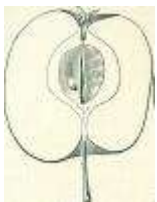

Fig. 178. Roms Pigeon. .

Det gamle *Træ* danner en høj, rund Krone, er trods sin høje Alder endnu sundt og bærer endnu ofte 4—5 Tønder Frugt. — *A r s s k u d:* lange, tynde, knæede, olivenbrune med Sølvhud, glatte med mange fine Barkporer. — *Blade:* langeliptiske, groft rundt savtakke, Bladstilke lange, tynde, grønne, fint dunede. — *Bladknopper:* store, brune, glatte, tilliggende. — *Frugtknopper:* lange, spidse, med rødligbrune, næsten sluttende Knopskæl.

Matthiesen 1913. II: 47

Sen sribet Pigeon.

Littr.: Wøld., S. 580.

Hjem: Det af Kærne tilfældigt fremkomne Modertræ står i en Vejgrøft i Nærheden af den fra andre Frugter kendte Landsby Flintinge på Lolland, hvor det blev fundet for henimod 50 År siden.

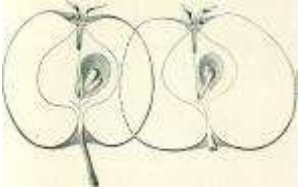

Fig. 179. Sen sribet Pigeon.

Beskrivelse af Frugten:— Størrelse: lille til middelstor, ca. 50 mm bred, enkeltvis også 60 mm bred, 46 mm høj. — Form: varierer, oftest kort rund Valseform, undertiden som hos Fig. 2 bred, kort afstumpet Kegleform, Bug på eller lidt under Midten, den ene Halvdel undertiden stærkere udviklet, dog er dette ikke normalt. — Bæger; halvåbent. Bladene meget lange, smalle, uldede, bøjer indad, slår de lange Spidser fladt ud over Frugten; Hulen en flad, næsten glat Skål; Tværsnit omtrent rundt. — Stilk: snart lang, snart kort, træet, rødbrun, dunet, tykkere ved Grunden; Hulen middeldyb eller flad, vid, glat eller kun med Spor af Rust — Hud: mørkegul med grønlig Tone, fuld af et mørkt rødt. der af Grundfarven får et gulagtigt Skær, dækker kun, hvor de talrige lange båndformige Striber løber sammen, så det ser ud, som om den mørke Båndfarve var sribet af lysere Bånd; Punkter ses næsten ikke og kun som fine, tætsiddende hvide Skær. — Kærnehus: rundt løgformet, Aksen omtrent lukket, Rum brede, stærkt afrundede opad, rundt tilspidsede nedad, Kærner lange, smalle, trinde, mørkebrune, 2—3 i hvert Rum. — Bægerrør: en Tragt, Tråde højtstillede, Griffel kortkløvet, tæt hvidfiltet på den sammenvoksede Del. — Kød: hvidt med gult Skær, næst Bægeret lidt rødligt og der med rødlig Årer, af ægte, kraftig sød Pigeonsmag, der er lidt kraftigere end hos Rød Vinter Pigeon. — Modningstid: Vinter til langt ud på Foråret. — Værd: fin og meget smuk Bordfrugt.

Min store Prøvegren i min gamle Have var hurtigt og siden efter meget frugtbar.

Matthiesen 1913. II: 48

Spejlsby Pigeon.

Hjem: Et meget gammelt og stort Træ af denne Sort står i Spejlsby Skoles Have på Møen. Alt tyder på, at det er et uforædlet Frøtræ. Det er meget rigtbærende.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse: forholdsvis stor, i almindelig god Udvikling fra det gamle Træ 61 mm bred og høj, men der er næppe Tvivl om, at Frugten vil blive større på yngre Træer. — Form: rundt ægformet eller afstumpet ægformet, Bug under Midten, den ene Side stærkere udviklet. — Bæger: lukket, Bladene meget lange, smalle, but tilspidsede, fint dunede tilligemed den nærmeste Del af Bægerhulen, bøjer indad, slår de lange Ender fladt tilbage; Hulen flad, enkeltvis middeldyb, Ribber indenfor Randen fine og ret skarpe, dog meget små, er bredere ned over Frugten, men taber sig ved Bugen; Tværsnit rundt. — Stilk: varierer, kort og tyk eller lang og tynd, grøn med brunt, fint håret; Hulen middeldyb, vid med lidt tynd, brun Strålerust. — Hud: lysegul med grønligt Skær, som omtrent helt forsvinder mod Spisemodningstiden, Solsiden dækket af et mørkt pigeonrødt, hvori Stænk og kortere eller længere Striber; Punkter store med bred Hov, som er grønlig, i Dækfarven uden Hov. — Kærnehus: løgformet. Aksen kort, middelvid. Rum små, afstumpet udrandede opad, tilspidsede nedad, Vægge glatte, åbner sig spatelformigt; Kærner lange, smalle, mørkebrune. — Bægerrør; en lang Tragt, Tråde højtstillede. Griffel kortkløvet, håret over det hele. — Kød: hvidt, saftigt, mere mørt end ellers hos Pigeoner, vinagtigt med fin Pigeonsmag. — Modningstid: sidst i November til langt hen på Vinteren. — Værd: fortrinlig fin og smuk Pigeon.

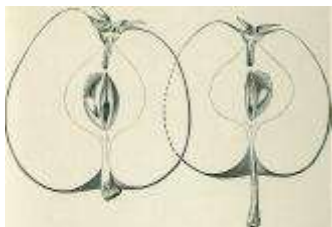

Fig. 180. Spejlsby Pigeon.

Matthiesen 1913. II: 50

Vejlby Pigeon.

Hjem: Denne tidlige, meget smukke Pigeon har jeg modtaget fra Gartner Leonard Abel i Århus, som meddelte at Sorten var lagt af Rød Vinter Pigeonkærne i Vejlbys Skoles Have ved Middelfart først i Fyrreerne i forrige Århundrede.

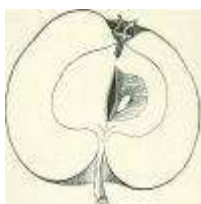

Fig. 181. Vejlby Pigeon.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse: som Pigeon stor, 66 mm bred, 59 mm høj. — Form: rundt ægformet, Bug under Midten, lidt flad Runding mod Stilken, den ene Halvdel stærkere udviklet. — Bæger: halvåbent. Blade grønne, fint dunede indadbøjede, slår de butte Spidser lidt udad; Hulen flad, vid. Ribber små, dog tilligemed Biribberne ret skarpe indenfor Randen, spores helt ned over Frugten, Biribber ofte perleformede, Tværnit ikke helt rundt. — Stilk: middellang, kraftig, lidt krum, dunet; Hulen dyb, middelvid med langt udflydende brun Strålerust. — Hud: hvidlig gul, ses dog kun undtagelsesvis ren, er helt dækket af et mørkt blodrødt, som dog er lysere på Skyggesiden, talrige mørkere Striber og Flammer; Punkter fine med bred mat Hov; blålig Dug på Træet. Lidt fedtet. — Kærnehus: stort i Omkreds, løghjerteformet. Aksen middelvid eller smal, Rum udrandede opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge sprængte, to store ægs formede mørkebrune Kærner i hvert, — Bægerrør: en Tragt, Tråde højtstillede; Griffel kløvet lige til Grunden, filtet i Delingsstedet. — Kød: hvidt med røde Årer, fast, af kraftig Vinsmag med kendelig Pigeonaroma. Slægtskab med Moderfrugten er tydelig. — Modningstid: sidste Halvdel af September—omtrent Oktober ud. — Værd: fin Pynte- og Bordfrugt.

Matthiesen 1913. II: 51

Wøldikes Pigeon.

Littr. o. Syn.: Dansk Havetidende 1860: Pastor Wøldikes Frøæble. - *do.* 1876, S. 17: Oktober Pigeon. - *do.* 1862, S. 185: Wøldikes Pigeon. Enerotk, Svensk pomologi 1896, S. 366. - Haven 1904, S. 141: Wøldikes Pigeon. — Wøld. S. 6 og 267.

Hjem: Sorten er fundet af Wøldike, medens han som ung Mand var Kapellan i Skælby på Falster; Modertræet stod i »Karen Allings Have«. Han blev snart overbevist om, at Sorten var en Frøfrugt fra nævnte Have, dog nævner han intet om, hvorvidt Karen Alling har sået Frugten, eller den er kommen tilfældig frem, lige så lidt om, hvor gammelt Træet var den Gang. Wøldike kaldte Æblet »Oktober Pigeon«, hvilket Navn Bentzien ændrede til »Wøldikes Pigeon«, et Navn, der er Frugten værdig, men som den beskedne Mand dog længe trykkede sig ved

at anerkende. — Sorten er nu ikke så lidt udbredt her i Landet, især på de sydlige Øer, men dog også over hele Landet, ikke mindst i de Egne, hvor *W.* senere virkede som Præst. Fra Øster-Hornum ved Nibe har jeg flere Gange modtaget smukke Eksemplarer af Sorten til Bestemmelse, ligesom den også træffes i mange Samlinger på jyske Udstillinger.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse: i god Udvikling 65—67 mm bred, 58—62 mm høj, enkeltvis lidt større, oftere dog lidt mindre. — Form: næsten kugleformet, undertiden også afstumpet kegleformet med Bugen på eller lidt under Midten og kun lidet aftagende mod Bægeret. — Bæger: lukket, Bladene brede, lange, fint hvidfildede, grønne, står lige op med udadbøjede Spidser; Hulen lille, flad med flade Ribber, som dog først spores ned over Frugten; Biribber fine perleformede, mangler ofte; Tværsnit rundt. — Stilk: 2—3 Cmtr. lang, undertiden også kortere, ret kraftig, krum, grøn med brunt, oftest med en Knop, fint dunet; Hulen middeldyb, vid med lidt fin gråbrun eller gulbrun Rust, enkeltvis er Rusten kraftigere og bølget; ikke sjældent findes en lille Svulst i Hulen. - Hud: meget fin, mælkevid, næsten fløjelsagtig at føle på. Solsiden med smukke kraftig pigeonrøde Flammer og Striber, på solbeskinnede Frugter kan det røde næsten dække Frugten over det hele; Punkter spredte, fine med klar Hov; på Træet har Frugten en blålig hvid Dug. — Kærnehus: varierer, er snart åbent, snart omtrent lukket, normalt er Aksen smal, Rum svagt afrundede eller også udrandede opad, tilspidsede nedad, Vægge svagt sprængte, Kærner små, butte, mørkebrune, talrige. — Bægerrør: en Tragt med smal Krave, Tråde højtstillede. Griffel meget dybtkløvet, hvidhåret over det hele, hvidfiltet i Delingsstedet. — Kød: fint, hvidt, skørt, saftigt, forfriskende vinagtigt med tydelig Pigeonmag, ofte lidt rosenrødt marmorert nærmest Bægeret. — Modningstid: Oktober—kortere eller længere ind i November. — Værd: fineste Bord-og Pyntefrugt. Som Salgsfrugt er den for ømtålig, den fine, sarte Hud tager let Pletter.

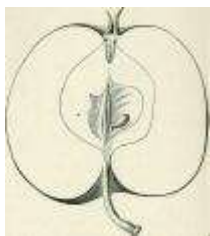

Fig. 1-82. Wøldikes Pigeon.

Dette Æble er et af de smukkeste og ædleste danske Æbler. Eneroth skriver om det: »vacker, fin och nobel, utmärkt dessertfrukt.« Wøldike skriver om Frugten: »Kød særlig fint, snehvidt, undertiden noget rosenrødt, fuldt saftigt, mørt. mildt sødt, forfriskende, let krydret, halvsmeltende.«

Om *Træet* skriver Wøldike, at »det vokser frodigt, bliver stort med snarest store, lange, eliptiske, ikke dybt men tildels dobbelt savtakkede Blade og fine Kviste«.

Årsskud : kraftige, aftagende mod Spidsen, lidt knæede, korte Led, grålig olivengrønne med violetrødlig Solside, små fine Barkporer. — Bladknopper: middelstore, but kegleformede, tilliggende med ikke sluttende Knopskæl. — Blade: middelstore, ovale med jævnt udløbende Spids, fint savtakkede, lidt bølgede i Randen; Bladstilke korte, kraftige, rødlig, dunede; Akselblade små, korte, linjeformede. — Frugtknopper: store, ægformede, tæt dunede.

Træet passer for Halvstamme og tager ligeledes godt fat på Dværgrod. Det er hårdført og kan dyrkes selv i barskere Egne.

Matthiesen 1913. II: 53

Østrup Pigeon.

Hjem: Modertræet står i Købmandshaven i Byen Østrup nord for Roskilde. Her fandt jeg det 1893, det ansloges da til at være omtrent en Snes År gammelt. Den daværende Ejer ønskede, at Sorten skulde kaldes Prins Valdemar, men døde, inden han fik søgt om Tilladelse dertil.

Beskrivelse af Frugten: — Størrelse: en middelstor *Pigeon*, ca. 60 mm bred, 53 mm høj. — Form: kort, rund Kegleform med Bugen under Midten, lidt stærkere aftagende mod Bægeret, dog lidt afplattet ved begge Ender, den ene Side stærkere udviklet. — Bæger: lille, halvåbent, Bladene brede, fint uldede, grønne ved Grunden, løber ud i en lang, but Spids, indadbøjede, slår de lange Spidser fladt tilbage; Hulen flad, snæver, Ribber kendes først ned over Frugten, en enkelt ofte mere fremtrædende, Tværsnit næppe rundt. — Stilk: lang, tynd, brunlig, glat; Hulen middeldyb, vid med mere eller mindre grå Strålerust. — Hud: grønlig hvidgul, Solsiden dækket af et mørkt blodrødt, hvori skimtes Spor af lange tynde Striber; Punkter ret talrige, grå med smal Hov, ses talrigst i det røde. — Kærnehus: lille, Aksen middelvid, Rum smalle, lidt udrandede opad, tilspidsede nedad, indtil 3 små, trinde Kærner i hvert— Bægerrør: en lille tragtartig Kegle, Tråde lidt over midtstillede, Griffel 2/3 kløvet, tæt filtet i Delingsstedet. — Kød: fint, grønlig hvidt, saftigt, grønne Årer, af meget kraftig, lidt syrlig Pigeonsmag. — Modningstid: December—Februar. — Værd: meget god Bordfrugt.

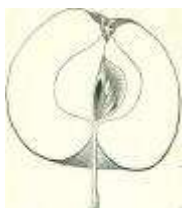

Fig. 183. Østrup Pigeon.

Modertræet har en noget forkrøblet Vækst, med lidt hængende Grene og danner en bred Krone. Frugten skal plukkes sent. — Årsskud: tynde, korte Led, mørk olivenbrune med fine Barkporer. — Bladknopper: små, dunede. — Blade: eliptiske med kort udløbende Spids, fint savtakkede, svagt dunede på Undersiden; Stilke middellange, røde, glatte. — Frugtknopper: ægformede, dunede, Skællene slutter ikke.